

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/5/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8721201679
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8721201679.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Martina Barana v spore žalobkyne: K. Š., I. Y.Á., V. XX.XX.XXXX, P. XXX XX X., T. XXX/XX, právne zastúpená: JUDr. Ing. Marcelou Martinkovičovou, IČO: 50672720, so sídlom 058 01 Poprad, Nám. Sv. Egídia 95, proti žalovanému: R. Š., V. XX.XX.XXXX, P. XXX XX X., T. XXX/XX, B. Č.D.: Ú. D. Ú. Y., o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Poprad zo dňa 25.06.2021, č. k. 19C/27/2021-27 takto jednohlasne

rozhodol:

I. Potvrďuje uznesenie.

II. Žalobkyňa má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením rozhodol, cit.:

„I. Súd u k l a d á žalovanému, aby nevstupoval do rodinného domu so súp. č. XXX, postavený na pozemku parcely registra „C“ parc. č. XXX, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie o výmere 307 m² a na pozemok registra „C“ parc. č. XXX, druh pozemku: záhrada o výmere 146 m², nachádzajúci sa na ul. T. L. X., zapísaný na LV č. XXX, vedenom Okresným úradom Y., katastrálny odbor.

II. Súd u k l a d á žalovanému, aby sa nepribližoval k osobe K. Š., I. Y., XX.XX.XXXX, P. T. XXX/XX, XXX XX X., na vzdialenosť menšiu ako 30 (tridsať) metrov, s výnimkou priestorov súdov.

III. Žalobkyňa má v o č i žalovanému n á r o k na 100% náhradu trov konania, ktoré budú vyčíslené samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 324 ods. 1 a 3, § 325 ods. 2 písm. e) a h) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. V predmetnej veci sa žalobkyňa domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, aby súd zakázal žalovanému vstup do rodinného domu s príslušenstvom špecifikovaných v návrhu, a aby mu uložil zákaz nepribližovať sa k nej na vzdialenosť menšiu ako 30 m s výnimkou priestorov súdov. Svoj návrh odôvodnila potrebou byť uchránená pred psychickým a fyzickým násilím, ktorým je dlhodobovo vystavovaná zo strany žalovaného, nakoľko sa uňho agresivita a užívanie alkoholických nápojov v čoraz väčšom množstve stupňujú, a taktiež je v jej úmysle zabezpečiť v domácnosti pre seba, ako aj pre maloleté deti pocit bezpečia, aby opätovne neboli svedkom násilných útokov zo strany žalovaného, ktoré vykazujú typické znaky psychického násillia. Deti sú svedkom domáceho násillia, a tým ako je na nich páchané psychické násillie, rastie nebezpečenstvo, čo poškodzuje ich fyzický, psychický a spoločenský vývoj. Žalovaný sa v súčasnosti nachádza vo väzbe. Do väzby bol vzatý po tom, čo fyzicky napadol

žalobkyňu. Dôkazom stupňujúcich sa fyzických útokov z jeho strany na žalobkyňu, sú aj ňou podané trestné oznámenia. K návrhu pripojila, okrem iného, trestný rozkaz Okresného súdu Poprad, sp.zn. OT/146/2020, v zmysle ktorého bol obvinený R. L. uznaný za vinného z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia, a potvrdenia o oznámení K. L. o priestupkoch proti občianskemu spolunažívaniu.

4. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že pri rozhodovaní o neodkladných opatreniach súd nerozhoduje na základe výsluchu oboch procesných strán, či vykonania dokazovania o skutočnostiach týkajúcich sa existencie dôvodov obsiahnutých v návrhu, ale vychádza zo skutočností uvádzaných a preukázaných žalobcom v návrhu. Návrh preto musí nevyhnutne osvedčovať dôvodnosť a trvanie nároku, teda musia byť osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Zákonnými podmienkami na nariadenie neodkladného opatrenia sú teda neodkladnosť dočasnej úpravy pomerov, alebo obava, že exekúcia bude ohrozená. Aj v prípade ak sú inak splnené formálne predpoklady pre nariadenie nedokladaného opatrenia, je treba starostlivo zvážiť, či v prípade jeho nariadenia nedôjde k nevyváženému zásahu do vzťahu účastníkov alebo tretích osôb. Nedokladané opatrenie je možné nariadiť iba v prípade, ak je aspoň osvedčená danosť práva. Je potrebné, aby žalobca bol vecne legitimovaný, a aby uplatnený nárok nebol zjavne neopodstatnený. Súd skúmal podmienky existencie právneho záujmu žalobkyne na nariadení neodkladného opatrenia a preskúmal existenciu právne významných skutočností, ktorých základ spočíva v znení § 325 ods. 1 CSP, a zároveň, či v návrhu je osvedčená potreba dočasnej úpravy. Súd tiež skúmal, či žalobkyňa tvrdila a osvedčila, že sú tu právne vzťahy medzi stranami vystupujúcimi v konaní o nariadení neodkladného opatrenia, či existuje nebezpečenstvo odôvodňujúce neodkladný zásah.

5. Súd mal k dispozícii spis Okresného súdu Poprad vedený pod sp. zn. 4Tp/35/2021, z ktorého zistil, že existuje osvedčená dôvodná obava žalobkyne o jej život a zdravie. Žalovaný uznesením Okresného súdu Poprad sp. zn. 4Tp/35/2021 zo dňa 28.05.2021, právoplatný dňa 10.06.2021, bol vzatý do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, väzba začala plynúť dňa 24.05.2021 o 18.48 hod. a vykonáva sa v Ústave na výkon väzby Y., kde mal byť premiestnený po ukončení hospitalizácie na psychiatrickom oddelení K.. Z predmetného uznesenia je zrejmé, že uznesením vyšetrovateľa OKP OR PZ Y. sp.zn. ORP-358/1-VYS-PP-2021 zo dňa 24.05.2021 bolo začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie voči R. Š. za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného zákona, a to na skutkovom základe popísanom v predmetom uznesení. Je nesporné, že žalovaný pod vplyvom alkoholu a s tým súvisiacej zvýšenej agresivity, čo bolo takmer na dennom poriadku od augusta 2019, spôsobil fyzické a psychické utrpenie svojej manželke K. Š..

6. Z pripojených potvrdení OO PZ v X. zo dňa 08.02.2020, 11.02.2020, 17.11.2020, 24.05.2021 a z potvrdenia OR PZ v Y. odboru poriadkovej polície OO PZ X. 29.09.2019 mal súd preukázané, že žalobkyňa opakovane podávala oznámenia o priestupku proti občianskemu spolunažívaniu.

7. Trestným rozkazom tunajšieho súdu v konaní vedenom pod sp.zn. OT/146/2020 zo dňa 19.11.2020, právoplatným dňa 19.11.2020 súd zistil, že R. Š. bol uznaný za vinného z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. h) Trestného zákona, pretože sa dňa 17.11.2020 v dome, kde býva s manželkou a deťmi ku nim správal agresívne a vec bola realizovaná OO PZ X. ako priestupok proti občianskemu spolunažívaniu. Toho istého dňa 17.11.2020 prevzal potvrdenie o vykázaní zo spoločného obydľia vydaného príslušníkom OO PZ X. vzťahujúce sa na priestor rodinného domu, toto nerešpektoval a ešte ten istý deň išiel späť do rodinného domu, za čo bol riešený policajtmí OO PZ X. za priestupok proti verejnému poriadku a bola mu uložená bloková pokuta 30,- eur. Následne opätovne ten istý deň o 22.20 hod. opakovane nerešpektoval vykázanie zo spoločného obydľia a pod vplyvom alkoholu vošiel do rodinného domu, kde zobudil manželku a deti, dožadoval sa prespania tam, kde zotrval až do príchodu polície, čím sa dopúšťal opakovaného konania, aby zmaril vykázanie zo spoločného obydľia vydaného podľa osobitného predpisu policajného orgánu.

8. Z pripojeného výpisu z listu vlastníctva č. XXX pre okres Y., obec a katastrálne územie X. mal súd preukázané, že vlastníkmí predmetného domu s príslušenstvom sú R. Š. a K. Š., teda obaja manželia v spoluvlastníckom podiele 1/1. Obaja na predmetnej adrese T. XXX/XX majú aj trvalý pobyt a bývajú tam so svojimi deťmi.

9. Na základe uvedeného dospel súd prvej inštancie k záveru, že nakoľko neodkladná ochrana v danom prípade má za cieľ predísť určitému nebezpečenstvu, ktoré žalobkyni hrozí, je potrebné zabezpečiť jej právo na ochranu osobnosti, života, dôstojnosti a zdravia. Zabezpečovací dôvod je dostatočný dôvod, ktorý oprávňuje nariadenie neodkladného opatrenia a v danom prípade je nesporné, že žalobkyňa osvedčila splnenie podmienky potrebnosti dočasnej úpravy pomerov žalovaného neodkladným opatrením, keď osvedčila existenciu dôvodu zabezpečenia, a to nakoľko kvalifikovaného, že ju oprávňuje žiadať o ochranu inštitútom neodkladného opatrenia, a to aj tým, že súd zakáže žalovanému vstupovať do predmetného rodinného domu s príslušenstvom a uložil mu povinnosť nepribližovať sa k svojej manželke, ku ktorej sa správa agresívne, fyzicky ju napádal a psychicky ju týral, čo zároveň veľmi negatívne vplýva aj na ich maloleté deti, ktoré žijú s nimi v spoločnej domácnosti.

10. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP s tým, že úspešnej žalobkyni priznal nárok na náhradu trov v celom rozsahu a o ich výške bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré po právoplatnosti tohto uznesenia vydá vyšší súdny úradník.

11. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Uviedol, že nie je pravdou, že svojej manželke spôsobil fyzické a psychické utrpenie, a že ju psychicky napadol. Po jeho vzatí do väzby si žalobkyňa priviedla do ich spoločnej domácnosti cudzieho muža, ktorý tam býva. Považuje návrh manželky na vydanie neodkladného opatrenia za účelový. Má za to, že žalobkyňa chce dosiahnuť to, aby mohla ich dom využívať iba pre seba a spomenutého muža. Žalovaný sa domáha možnosti vstúpiť do ich spoločného domu až do vyporiadania ich spoločného majetku. Nesúhlasí ani so zákazom približovať sa k žalobkyni na menej ako 30 metrov. Súhlasí so vzdialenosťou 5 metrov z dôvodu obavy zo zneužitia zo strany manželky. Rovnako nesúhlasí ani s povinnosťou zaplatiť trovy konania. Poukázal na skutočnosť, že nie je právoplatne odsúdený a na prezumpciu neviny.

12. Krajský súd v Prešove v zmysle zásad ust. § 379, § 380 a § 381 CSP preskúmal napadnuté uznesenie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalovaného nie je opodstatnené.

13. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený aj správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

14. V súvislosti s odvolacími námietkami je potrebné poukázať na ust. § 324 ods. 1 CSP, podľa ktorého pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. K nariadeniu neodkladného opatrenia môže dôjsť iba vtedy, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená (§ 325 ods. 1 CSP). Súd v zmysle ust. § 330 ods. 1 CSP môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

15. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, postačuje tento nárok osvedčiť. Osvedčiť uvedené skutočnosti je potrebné zo strany toho, kto návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podal. Osvedčenie znamená, že súd pomocou ponúkaných dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, ako je to pri dokazovaní (porov. uznesenie NS SR zo dňa 22. 09. 2010, sp. zn. 6Cdo/171/2010).

16. Možno konštatovať, že žalobkyňa skutočnosti, ktoré v návrhu tvrdila, osvedčila. Uznesením Okresného súdu Poprad sp. zn. 4Tp/35/2021 zo dňa 28.05.2021 právoplatným dňa 10.06.2021 bol žalovaný vzatý do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Väzba začala plynúť dňa 24.05.2021. Bolo začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie voči R. Š. za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného zákona. Je nesporné, že žalovaný pod vplyvom alkoholu a s tým súvisiacej zvýšenej agresivity spôsobil fyzické a psychické utrpenie svojej manželke - žalobkyni, ale i svojim mal. deťom pochádzajúcim z manželstva, ktoré boli svedkami domáceho násillia.

17. Nebezpečenstvo ohrozenia duševnej a telesnej integrity bolo za daných okolností, špecificky z hľadiska rýchlosti rozhodovania zo strany žalobkyne dostatočne osvedčené. Keďže v záujme ochrany

integrity žalobkyne a jej maloletých detí je potrebné dočasne upraviť pomery medzi stranami sporu, existoval právny dôvod na nariadenie takéhoto neodkladného opatrenia.

18. Pred nariadením neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) CSP postačuje, ak je osvedčené dôvodné podozrenie z násillia. Osvedčenie dôvodného podozrenia z násillia znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje iba najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce), pričom postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvyš pravdepodobná, nakoľko nariadenie neodkladného opatrenia je okamžitým a účinným prostriedkom preventívneho riešenia problematiky násillia a v jeho prospech svedčí najmä to, že v dôsledku jeho uplatnenia - zákazu vstupovania násillnej osoby - sa ohrozenej osobe poskytuje pomerne rýchla ochrana, vďaka ktorej nemusí ďalej zotrávať v spoločnom obydli s násillnou osobou, ani nemusí opúšťať svoje obydlie, ak sa chce chrániť pred opätovnými útokmi násillnej osoby; nemusí žiť v strachu a obavách o svoj život a zdravie.

19. Odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že dokazovanie v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia nie je dokazovaním v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní, teda je pojmovo vylúčené. Toto dokazovanie preto teória práva označuje ako osvedčovanie. Na rozdiel od dokazovania osvedčovanie znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia. Pri zisťovaní súd neprihliada a ani nemusí prihliadať na všetky procesné formality, ako je to pri riadnom procesnom dokazovaní. Výsledkom takého postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu so zreteľom na všetky okolnosti prípadu javia ako nanajvyš pravdepodobné. Všetky zásady dokazovania platné v civilnom procese sa však nemôžu uplatniť v celej šírke s ohľadom na potrebu poskytnutia rýchlej a účinnej ochrany práv, ktoré mali byť predmetom vydaného neodkladného opatrenia.

20. Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04). Odvolací súd so zreteľom na vyššie uvedené má za to, že uznesenie súdu prvej inštancie zodpovedá kritériám daným v ustanovení § 220 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 234 ods. 2 CSP. Z rovnakých dôvodov nepovažoval za potrebné zaoberať sa ostatnými odvolacími námietkami žalovaného, ktoré nemohli spôsobiť zmenu posúdenia veci.

21. Pri nariadení neodkladného opatrenia nie je potrebné jednoznačne preukázať oprávnenosť uplatneného nároku. Postačuje, aby tento nárok bol osvedčený. V prejednávanej veci žalobkyňa svoj nárok osvedčila existenciou dôvodného podozrenia z násillia voči žalobkyňi zo strany žalovaného, ktoré sa stupňuje. Žalovaný bol zobrať do väzby potom, čo fyzicky napadol žalobkyňu, ktorá privolala políciu a podala na žalovaného trestné oznámenie, pretože správanie sa žalovaného je nevyspytateľné a žalobkyňa ani nevie predvídať ďalšie konanie žalovaného.

22. S prihliadnutím na vyššie uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 CSP uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

23. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Žalobkyňa bola v odvolacom konaní plne úspešná, a preto jej súd aplikujúc zásadu úspechu priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalovanému v rozsahu 100 %. O konkrétnej výške náhrady trov odvolacieho konania v súlade s ust. § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto uznesenia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

24. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).